

Sygn. akt II AKa 145/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2013r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Małgorzata Mojewska

Sędziowie: SA – Józef Ciurko

SSO (del. do SA) – Marek Celej (spr.)

Protokolant: – sekr. sąd. Kazimiera Zbysińska

przy udziale Prokuratora Leszka Woźniaka

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2013 r.

sprawy P. A.

w przedmiocie wyroku łącznego

na skutek apelacji, wniesionych przez obrońcę skazanego i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego W. –. P. w. W.

z dnia 22 lutego 2013 r. sygn. akt V K 193/12

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że przyjmuje za podstawę wymierzenia łącznej kary grzywny art. 85 k.k., 86 § 1 i 2 k.k. w zw.z art. 23 § 3 k.k.s. oraz art. 92 k.k. i ustala ją w rozmiarze 50 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 27 zł, w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa, zwalniając od ich uiszczenia skazanego;

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata R. B. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 147,60 zł łącznie z 23 % podatek VAT tytułem wynagrodzenia z urzędu za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Skazany **P. A.** złożył wniosek o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach Sądu Rejonowego w D. w sprawie II K 1/06 oraz Sądu Okręgowego W. P. w. W. w sprawie V K 131/12.

Analizując całokształt materiału dowodowego w sprawie Sąd Okręgowy ustalił, że P. A. został skazany następującymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w R. z dnia 06 grudnia 2004 roku, w sprawie X Ks 231/04 za przestępstwo z art. 60 § 1 k.k.s., popełnione w okresie od 2001 roku do stycznia 2004 roku na karę 30 (trzydziestu) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu, że jedna stawka wynosi 30 (trzydzieści) złotych, którą to karę prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w R. z dnia 30 czerwca 2005 roku sygn. VI Ko 2415/05 zamieniono na 15 (piętnaście) dni zastępczej kary pozbawienia wolności, i którą to karę odbył w okresie od 24 października 2005 roku do 08 listopada 2005 roku,

Sądu Rejonowego w D. z dnia 27 kwietnia 2006 roku, w sprawie II K 1/06, za przestępstwo z art. 297 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 22 stycznia 2004 roku, na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres 5 (pięciu) lat próby, na mocy art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 40 (czterdziestu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych i zaliczając na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 16 marca 2006 roku do dnia 04 kwietnia 2006 roku, uznając karę grzywny za wykonaną w całości, orzeczono także na mocy art. 72 § 2 k.k. obowiązek naprawienia szkody polegający na zapłacie na rzecz Banku (...) SA kwoty 5.900 zł. w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku; prawomocnym postanowieniem z dnia 23 marca 2010 roku Sąd Rejonowy w D., sygn. Ko 102/10 zarządził wobec skazanego wykonanie kary 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, na poczet której prawomocnym postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2011 roku, sygn. Ko 970/11 zaliczył okres tymczasowego aresztowania od dnia 15 marca 2006 roku do dnia 27 kwietnia 2006 roku; nadto prawomocnym postanowieniem z dnia 29 listopada 2012 roku wobec uiszczenia przez skazanego grzywny w wysokości jedynie 50 (pięćdziesięciu) złotych, orzekł zastępczą karę pozbawienia wolności w zamian za nieuiszczoną grzywnę w wysokości 350 (trzystu) złotych;

2. Sądu Rejonowego w R. z dnia 19 listopada 2008 roku, w sprawie II K 349/08, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełnione w okresie od 19 lipca 2002 roku do 21 lipca 2003 roku na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. i art. 73 § 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres 5 (pięciu) lat próby, oddano skazanego pod dozór kuratora sądowego, na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 21 grudnia 2007 roku, na mocy art. 72 § 2 k.k. zobowiązano skazanego do naprawienia szkody poprzez wpłacenie na rzecz Banku (...) kwoty 2.550,34 zł, w terminie jednego roku od uprawomocnienia się wyroku;

3. Sądu Rejonowego K. z dnia 06 lipca 2009 roku, w sprawie II K 131/08, za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 04 lipca 2006 roku na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres 5 (pięciu) lat próby;

4. Sądu Okręgowego W. P. w. W. z dnia 22 sierpnia 2012 roku, w sprawie V K 131/12, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 01 kwietnia 2004 roku na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego W. P. w. W. z dnia 22 lutego 2013 . sygn. akt V K 193/12 połączono wyrok opisany w punkcie drugim, czyli wyrok w sprawie II K 1/06 Sądu Rejonowego w D. oraz wyrok opisany w punkcie 5, czyli wyrok w sprawie V K 131/12 Sądu Okręgowego W. P. w. W. i na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych tymi wyrokami jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzono skazanemu P. A. **karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy;**

na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej w punkcie pierwszym kary łącznej pozbawienia wolności, zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 15 marca 2006 roku do dnia 27 kwietnia 2006 roku i oznaczono jako początek kary łącznej pozbawienia wolności dzień 20 czerwca 2011 roku;

na mocy art. 569 § 2 k.p.k. i art. 570 k.p.k. połączono wyrok opisany w punkcie pierwszym, czyli wyrok w sprawie X Ks 231/04 Sądu Rejonowego w R. oraz wyrok opisany w punkcie drugim, czyli wyrok w sprawie II K 1/06 Sądu Rejonowego w D. i na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k. oraz art. 92 k.k. w miejsce orzeczonych tymi wyrokami jednostkowych kar grzywny wymierzono skazanemu P. A. **karę łączną grzywny w rozmiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 25 (dwudziestu pięciu) złotych;**

na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej w punkcie trzecim kary łącznej grzywny, zaliczono skazanemu okresy rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 24 października 2005 roku do dnia 08 listopada 2005 roku w sprawie X Ks 231/04 i w związku powyższym, jak również w związku z zapłaceniem przez skazanego kwoty 50

(pięćdziesięciu) złotych w sprawie II K 1/06 uznano karę łączną grzywny za wykonaną do wysokości 32 (trzydziestu dwóch) stawek dziennych;

pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegały odrębnemu wykonaniu;

na mocy art. 572 k.p.k. umarzano postępowanie w części dotyczącej wydania wyroku łącznego, obejmującego skazania: wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 06 lipca 2009 roku, w sprawie II K 131/08, opisanym w punkcie 4, wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 19 listopada 2008 roku, w sprawie II K 349/08, opisanym w punkcie 3).

Apelację od wyroku wniósł obrońca skazanego w części dotyczącej kary.

Zarzucił rażąco niewspółmiernie wymierzoną karę pozbawienia wolności w wyniku nieuwzględnienia zasady absorpcji.

I wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie skazanemu przy uwzględnieniu zasady pochłaniania kary łącznej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności.

Apelację złożył także Prokurator Okręgowy W.-P. w W. w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt. 3, na niekorzyść skazanego zarzucając obrazę prawa materialnego tj. przepisu art. 86§2 k.k. w zw. z art. 23 §3 k.k.s. polegającą na ustaleniu stawki dziennej grzywny w kwocie 25 zł, podczas gdy zgodnie z powołanym przepisem stawka dzienna grzywny nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia, a tym samym stawka dzienna orzeczonej przez Sąd grzywny nie może być niższa od kwoty 26zł i 66 gr.

I wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 3 poprzez orzeczenie kary łącznej grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 27 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie apelację złożył obrońca skazanego, jak i prokurator. W ocenie Sądu Apelacyjnego w żaden sposób nie można zgodzić się z obrońcą skazanego, że wymierzona przez Sąd Okręgowy kara łączna pozbawienia wolności, zapisana w pkt. I zaskarżonego wyroku, jest rażąco niewspółmiernie surowa oraz, że w tej części zachodzą podstawy do uwzględnienia zasady absorpcji.

W orzeczeniu Sąd meriti wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, wynikłą z dwóch kar jednostkowych orzeczonych w wysokości 2 lat (odpowiednio wyrok Sądu Rejonowego w D. - sygn. akt II K 1/06 oraz wyrok Sądu Okręgowego W. – P. w. W. sygn. akt V K 131/12).

Należy zważyć, że Sąd Okręgowy w tej części zaskarżonego wyroku należycie uzasadnił swoje stanowisko, prezentując konkretne argumenty, które stanowiły podstawę zastosowania zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności. Sąd kontrolujący orzeczenie w tej części w pełni podzielił stanowisko Sądu I instancji, zwłaszcza, że skarżący w apelacji nie przedstawił takich argumentów, które miałyby skutecznie podważyć zasadność rozstrzygnięcia. Wskazując w apelacji prawidłowe zachowanie skazanego w Zakładzie Karnym i jego postępy w resocjalizacji, a także zbieżność czasową i podobieństwa popełnionych przestępstw, obrońca P. A. raczy nie dostrzegać, że w sprawie skazanego zastosowanie zasady absorpcji kłóciłoby się z wymaganiami prewencji ogólnej, gdyż prowadziłoby do premiowania sprawcy popełniającego wiele czynów i wręcz byłoby nagrodą dla niego. Warto zwrócić uwagę, że Sąd orzekający wymienił wiele istotnych czynników przemawiających przeciwko orzeczeniu kary łącznej wynikającej z zasady absorpcji.

W sprawie skazanego Sąd Okręgowy podkreślił zarówno ciężar gatunkowy popełnionych wielokrotnie czynów przestępczych, skalę przestępczej działalności, rodzaj naruszonych dóbr, jak i czasookres trwania penalizowanych zachowań podejmowanych przez skazanego, co stanowi istotną okoliczność obciążającą.

W tej sytuacji popełnienie wielu czynów jest – w ocenie Sądu Okręgowego – istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary surowszej od wynikającej z zasady absorpcji. To stanowisko Sąd Apelacyjny

aprobuje, zaznaczając, że wymiar kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji może mieć miejsce w tych przypadkach, gdy, z co najmniej dwóch czynów pozostających w zbiegu przestępstw, jedno dominuje w ocenie całości zdarzenia. W sprawie P. A. powyższa sytuacja nie miała miejsca. Brak jest takiego czynu, analizując skazania z art. 297 § 1 k.k., 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., który dominowałby nad pozostałymi. Były one równorzędne pod względem dominacji.

Nadto priorytetową zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, natomiast kara łączna - orzekana na zasadzie absorpcji oraz kumulacji - wyjątkiem. Z powyższych względów brak było podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku na skutek wniesionej apelacji przez obrońcę skazanego, która w tym zakresie okazała się bezzasadna.

Natomiast wyrok podlegał zmianie na skutek apelacji prokuratora, której nie można odmówić słuszności.

Sąd orzekający w sprawie o wydanie wyroku łącznego w pkt. III prawidłowo ustalił, że istnieją warunki do połączenia kar grzywnien orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w R. z dnia 6 grudnia 2004 r. (sygn. akt X Ks 231/04) za czyn z art. 60 § 1 k.k.s. popełniony w okresie od stycznia 2001 do stycznia 2004 r., gdzie P. A. został skazany na 30 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu, że jedna stawka dzienna grzywny wynosi 30 zł oraz Sądu Rejonowego w D. z dnia 27 kwietnia 2006 r. (sygn. akt II K 1/06) za czyn z art. 297 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 22 stycznia 2004 r., za który został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności który na mocy art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres próby w wymiarze 5 lat, a na mocy art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w rozmiarze 40 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, dzieląc argumentację prokuratora, Sąd I instancji ustalając na nowo stawkę dzienną grzywny uchybił treści art. 86 § 2 k.k. w zw. z art. 23 § 3 k.k.s., albowiem orzekł stawkę dzienną grzywny na kwotę 25 zł., tj. poniżej jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia.

Punktem wyjścia dla określenia wysokości stawki dziennej grzywny orzekanej za przestępstwo skarbowe – zgodnie z brzmieniem art. 23 § 3 k.k.s. – jest wysokość minimalnego wynagrodzenia w czasie popełnienia czynu.

Minimalne miesięczne wynagrodzenie brutto ustalone na 1 stycznia 2003 r. stanowiła kwota 800 zł. (co wynika z ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu, Dz. U. nr 200 poz. 1679). Tym samym stawka dzienna grzywny nie może być niższa jak 26,66 zł.

Sąd orzekający tej kwestii nie wziął pod uwagę i z tych względów, Sąd Apelacyjny - dzieląc argumentację prokuratora skarżącego rozstrzygnięcie Sądu meriti co do rozstrzygnięcia w pkt. III wyroku – zmienił w tej części zaskarżone orzeczenie i orzekł karę łączną grzywny 50 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 27 zł.

W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wobec sytuacji majątkowej skazanego Sąd Apelacyjny zwolnił go od uiszczenia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym w sprawie wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Nadto przyznał obrońcy z urzędu stosowne wynagrodzenie za obronę wykonaną w postępowaniu odwoławczym, bowiem nie zostały uiszczone przez skazanego.